

OŚWIADCZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

O STANIE KONTROLI ZARZĄDCZEJ

ZA ROK 2011

Dział I

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym przeze mnie dziale administracji rządowej sprawiedliwość

Część A

~~— w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządca.~~

Część B

X w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządca.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C

~~— nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządca.~~

Przekazane w trybie § 118 pkt 12 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. Nr 49, poz. 296 ze zm.) oświadczenie Prokuratora Generalnego o stanie kontroli zarządczej w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury za 2011 r. stanowi załącznik do niniejszego oświadczenia.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

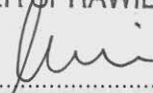
Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- X monitoringu realizacji celów i zadań,
  - samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
  - procesu zarządzania ryzykiem,
  - X audytu wewnętrznego,
  - kontroli wewnętrznych,
  - X kontroli zewnętrznych,
  - X innych źródeł informacji:
- oświadczenia Prokuratora Generalnego o stanie kontroli zarządczej w zakresie powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury,
  - oświadczeń Prezesów i Dyrektorów Sądów Apelacyjnych o stanie kontroli zarządczej w sądach z obszaru podległych apelacji,
  - oświadczenia Dyrektora Generalnego Służby Więziennej o stanie kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej,
  - oświadczenia Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji w Ministerstwie Sprawiedliwości o stanie kontroli zarządczej w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich,
  - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej złożonego przez Dyrektora Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie,
  - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej złożonego przez Dyrektora Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie,
  - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej złożonego przez Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

(podpis ministra)

Jarosław Gowin

Warszawa, dnia 26. 04. 2012r

Dział II

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Główne zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w sądach powszechnych dotyczą:

- 1) braku pełnych sformalizowanych procedur funkcjonowania kontroli zarządczej, potrzeby dalszego ich dostosowania do komunikatu Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działu administracji rządowej sprawiedliwość oraz ich przestrzegania przez pracowników,

- 2) procesu zarządzania ryzykiem, a w szczególności procesu identyfikacji i oceny ryzyka, kompletności dokumentacji lub procesu będącego dopiero w trakcie wdrażania,
- 3) niedostatecznego udokumentowania procesu zarządzania ryzykiem lub też zupełnego braku takiej dokumentacji,
- 4) braku dostatecznego udokumentowania procesu samooceny kontroli zarządczej lub jej nieprzeprowadzenia w oparciu o standardy kontroli zarządczej,
- 5) niskiej świadomości pracowników w zakresie kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem, braku czynności związanych z podnoszeniem tej świadomości,
- 6) niewystarczającej ilości szkoleń z zakresu kontroli zarządczej,
- 7) sposobu realizacji poszczególnych standardów: np. „Środowisko wewnętrzne” w zakresie niewystarczającej ilości szkoleń zawodowych związanych z działalnością merytoryczną, „Informacja i Komunikacja” w zakresie efektywności i skuteczności przepływu informacji wewnętrznej,
- 8) braku opracowania zasad etycznego postępowania dla pracowników,
- 9) stwierdzonych podczas kontroli zewnętrznych i wewnętrznych naruszeń obowiązujących przepisów i procedur wewnętrznych.

Główne zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku 2011 w Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, Instytucie Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie (IES) oraz Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury dotyczą:

- 1) braku pełnego udokumentowania systemu kontroli zarządczej,
- 2) braku sformalizowanych procedur i dokumentowania procesu zarządzania ryzykiem,
- 3) niezakończenia procesu opracowywania polityki bezpieczeństwa lub braku polityki bezpieczeństwa,
- 4) niewystarczającej świadomości pracowników odnośnie funkcjonowania kontroli zarządczej,
- 5) niskiej świadomości pracowników co do zabezpieczenia dostępu do zasobów materialnych, finansowych i informatycznych,
- 6) niedostatecznej komunikacji wewnętrznej w jednostce,
- 7) niedostatecznego monitorowania systemu kontroli zarządczej.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

Planowane działania, które zostaną podjęte przez sądy powszechne - sukcesywnie do końca 2012 roku - w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej to przede wszystkim:

- 1) kontynuacja działań w zakresie wdrożenia i aktualizacji procedur wewnętrznych stanowiących dokumentację systemu kontroli zarządczej i uzupełnienie o brakujące elementy,

- 2) analiza procesu zarządzania ryzykiem oraz wprowadzenie niezbędnych zmian, w tym wdrożenie systemu komputerowego wspomagającego zarządzanie ryzykiem,
- 3) analiza rejestrów ryzyka pod kątem dostosowania go do funkcjonowania poszczególnych komórek organizacyjnych w sądach oraz kwartalna analiza ryzyka w zakresie zadań przyjętych do realizacji,
- 4) poprawa skuteczność i efektywność działania poprzez ustalenie systemu wyznaczania celów i zadań dla sądów oraz poprawę monitorowania ich realizacji,
- 5) poprawa warunków funkcjonowania jednostek poprzez dążenie do skutecznej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej (prawidłowego przepływu informacji),
- 6) wzmocnienie nadzoru nad podległymi jednostkami w zakresie kontroli zarządczej,
- 7) powołanie zespołu do spraw wspomagania w sprawowaniu kontroli zarządczej, utworzenie stanowiska ds. kontroli zarządczej i oceny ryzyka,
- 8) opracowanie i wdrożenie formalnych zasad etycznego postępowania,
- 9) wdrożenie pisemnych procedur dotyczących polityki bezpieczeństwa informacji, zarządzania systemami informatycznymi,
- 10) opracowanie wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej i przeprowadzenie formalnego procesu samooceny kontroli zarządczej,
- 11) podnoszenie świadomości pracowników co do roli kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem zwłaszcza poprzez szkolenia wewnętrzne dla pracowników sądów,
- 12) monitorowanie wdrażania i realizowania kontroli zarządczej poprzez kontrole zewnętrzne,
- 13) wdrażanie programu informatycznego wspomagającego proces nadzoru i zarządzania ryzykiem Risk Manager, wdrażanie elektronicznego obiegu dokumentów (EOD).

Planowane działania, które zostaną podjęte, sukcesywnie podczas 2012 r., w Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, Instytucie Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie (IES) oraz Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej to przede wszystkim:

- 1) opracowanie i wdrożenie formalnych procedur usprawniających kontrolę zarządczą,
- 2) szkolenia pracowników w zakresie kontroli zarządczej,
- 3) opracowanie i wdrożenie polityki bezpieczeństwa,
- 4) wdrożenie formalnego systemu zarządzania ryzykiem,
- 5) przeprowadzenie identyfikacji i analizy ryzyka w odniesieniu do założonych celów i realizowanych zadań, stworzenie rejestrów ryzyk i podejmowanie odpowiednich do ryzyka działań,
- 6) przeprowadzenie formalnego procesu samooceny kontroli zarządczej,
- 7) zapoznanie pracowników ze środkami stosowanymi w celu zabezpieczenia dostępu do zasobów materialnych, finansowych i informatycznych oraz z istotnymi mechanizmami kontroli dotyczącymi operacji finansowych i gospodarczych,
- 8) cykliczne spotkania z pracownikami, zwiększenie przepływu informacji poprzez przekazywanie pracownikom istotnych ustaleń z narad kierownictwa jednostki,
- 9) opracowanie karty okresowej oceny kompetencji pracowników,
- 10) opracowanie procedury antymobbingowej.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

Najistotniejszymi działaniami, które zostały zaplanowane przez sądy powszechne na rok 2011 było:

- 1) powołanie zespołów, komisji (koordynatorów) ds. zarządzania ryzykiem w sądzie w celu koordynowania działań w zakresie kontroli zarządczej,
- 2) wprowadzenie formalnych procedur kontroli zarządczej, w tym sporządzenie wykazów dokumentacji systemu kontroli zarządczej, dokonanie oceny jej aktualności, funkcjonalności i kompletności lub częściowe zaktualizowanie procedur wewnętrznych,
- 3) wprowadzenie i wdrożenie formalnego procesu zarządzania ryzykiem, dokonanie udokumentowanej identyfikacji i analizy ryzyka oraz sporządzenie rejestrów ryzyka i uzupełnienie o właścicieli ryzyka,
- 4) przeprowadzenie szkoleń dla członków z zakresu kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem,
- 5) opracowanie, z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, kwestionariuszy samooceny kontroli zarządczej i przeprowadzenie samooceny kontroli zarządczej,
- 6) opracowanie i wdrożenie kodeksu etyki pracowników,
- 7) rozpoczęcie prac wdrożeniowych dotyczących wsparcia procesu zarządzania ryzykiem za pomocą programu RISK Manager.

Najistotniejszymi działaniami, które zostały zaplanowane na rok 2011 w Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, Instytucie Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie (IES) oraz Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury było:

- 1) przygotowanie procedur dot. zarządzania ryzykiem,
- 2) przygotowanie do implementacji sformalizowanych procedur usprawniających proces kontroli zarządczej,
- 3) zaktualizowanie procedur wewnętrznych regulujących niektóre obszary działalności jednostki (polityka rachunkowości, zasady obiegu dokumentów),
- 4) wprowadzenie zasad monitorowania wykonania zadań,
- 5) wdrożenie działań mających na celu poprawę obiegu informacji,
- 6) przeprowadzenie szkoleń,
- 7) rozpoczęcie działalności w jednostce przez audyt wewnętrzny,
- 8) wprowadzenie kodeksu etyki.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

Najistotniejsze działania podjęte w części sądów powszechnych to:

- 1) opracowanie i wdrożenie kodeksów etyki pracowników sądów,
- 2) szkolenia z zakresu kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem,
- 3) wprowadzenie procedur kontroli zarządczej, dokonanie przeglądu oraz aktualizacji przepisów i regulacji wewnętrznych,
- 4) przeprowadzenie samooceny systemu kontroli zarządczej,
- 5) powołanie zespołów do spraw wspomagania w sprawowaniu kontroli zarządczej,
- 6) przeprowadzenie szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących kontroli zarządczej.

Najistotniejsze działania podjęte w zakresie zakładów poprawczych i schroniska dla nieletnich to:

- 1) ustalenie procedur obiegu informacji między Ministerstwem Sprawiedliwości a zakładami poprawczymi i schroniskami dla nieletnich w celu efektywnej realizacji zadań z zakresu kontroli zarządczej,
- 2) zorganizowanie szkoleń dla dyrektorów i księgowych z zakresu kontroli zarządczej,
- 3) opracowywanie regulaminów i procedur dotyczących kontroli zarządczej w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury
za rok 2011

Dział I²

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w Prokuraturze Generalnej oraz podległych powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury

Część A⁴

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

~~Część B⁵~~

~~w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

~~Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.~~

~~Część C⁶~~

~~nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

~~Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.~~

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

monitoringu realizacji celów i zadań -X,

samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych -X⁸⁾,

procesu zarządzania ryzykiem -X,

audytu wewnętrznego -X,

kontroli wewnętrznych -X,

kontroli zewnętrznych -X,
innych źródeł informacji: analizy wyników statystycznych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, informacji zawartych w sprawozdaniu Prokuratora Generalnego z rocznej działalności prokuratury w 2011 r.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 28.03.2012

(miejscowość, data) (podpis kierownika jednostki) **Andrzej Seremet**

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

¹⁾ Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.

²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.

³⁾ Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).

⁴⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.

⁵⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.

⁶⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.

⁷⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.

⁸⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

⁹⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.

¹⁰⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.